

मदनकः N. of a plant (दमनक). -कम् bee-wax.

मदनीय *a.* Intoxicating, exciting passion; पिबन्ति मयं मदनीयमुत्तमम् R̥s. 5. 10 where मणिराम in his commentary says : मदनीयमुन्मादकरम्.

मदयन्तिका, मदयन्ती A kind of jasmine (Arabian).

मदयित् *a.* Intoxicating; maddener, delighter.

मदयित्तु *a.* [मद्-णिच् इत्तुच्] 1 Intoxicating, maddening. -2 Gladdening. -त्तुः 1 The god of love. -2 A cloud. -3 A distiller of spirituous liquors. -4 A drunken man. -5 Spirituous liquor (*n.* also in this sense).

मदामद *a.* Being always drunk or excited.

मदारः [मद्-आरन्; Un. 3. 134] 1 An elephant in rut. -2 A hog. -3 A thorn-apple or Dhattūra. -4 A lover, libertine. -5 A kind of perfume. -6 A cheat or rogue (?).

मदार्मदः A kind of fish; (फलकमत्स्य).

मदिः *f.* A kind of roller or harrow.

मदिर *a.* [माद्यति अनेन, मद् करणे किरच्] 1 Intoxicating, maddening. -2 Delighting, fascinating, gladdening (eyes &c.); as in सयः षाष्मासिकानां मम मदिरदृशा दत्तचन्द्रोदयश्रीः Vb. 1. 17; see comps. below. -रः A kind of Khadira tree (red-flowered). -**Comp.** -अक्षी, -ईक्षणा, -दृश, -नयना, -लोचना a woman with fascinating or bewitching eyes; मधुकर मदिराश्याः शंस तस्याः प्रवृत्तिम् V. 4. 22; R. 8. 68; Ś. 3. 19; अन्तरा दुस्तरा न स्युर्यदि रे मदिरैक्षणाः Bh.; Vb. 1. 17. -**आयतनयन** *a.* having long and fascinating eyes; यदि मदिरायतनयनां तामधिकृत्य प्रहरतीति Ś. 3. 4. -**आसवः** an intoxicating drink.

मदिरा 1 Spirituous liquor; काङ्कृत्यन्यो वदनमदिरां दोहदच्छगनास्याः Me. 80 (v. 1.); Śi. 11. 49. -2 A kind of wag-tail. -3 N. of Durgā. -4 N. of a metre; सप्तभकारकृतावासितौ च गुरुः कविभिः कथिता मदिरा V. Ratna. (com.). -**Comp.** -उत्कट, -उन्मत्त *a.* intoxicated with spirituous liquor. -गृहम्, -शाला an ale-house, dram-house, a tavern. -मदान्ध *a.* dead drunk. -सखः the mango tree.

मदिष्ठा Spirituous liquor.

मदीय *a.* My, mine, belonging to me; स त्वं मदीयेन शरीरवृत्तिं देहेन निर्वर्तयितुं प्रसीद R. 2. 45, 65; 5. 25.

मद्गुः [मस्ञ्-उ न्यका०; cf. Un. 1. 7] 1 A kind of aquatic bird, a cormorant or diver; मांसं गृध्रो वपां मद्गुः (भवति) Ms. 12. 63. -2 A kind of snake. -3 A kind of wild animal. -4 A kind of galley or vessel of war; कोऽपि मद्गुरभ्यधावत् Dk. -5 N. of a degraded mixed tribe, the offspring of a Brāhmaṇa by a woman of the bard class; see Ms. 10. 48. -6 An outcast.

मद्गुरः [मद् गुक् उरच् न्यङ्का०; cf. Un. 4. 41] 1 A diver, pearl-fisher. -2 A kind of sheat-fish. -3 N. of a degraded mixed tribe; see मद्गु (5).

मद्गुरकः A मद्गुर fish; (शृङ्गीमत्स्य).

मद्गुरसी *f.* A kind of fish, the ' wife of मद्गुर ' (भार्यायां मद्गुरस्य च).

मद्य *a.* [माद्यत्यनेन करणे यत्] 1 Intoxicating. -2 Gladdening, exhilarating. -**द्यम्** Spirituous liquor, wine, any intoxicating drink; रणक्षितिः शोणितमद्यकुल्या R. 7. 49; Ms. 5. 56; 9. 84; 10. 89; भिक्षो मांसनिषेवणं प्रकुरुषे किं तेन मयं विना S. D. 525. -**Comp.** -**आक्षेपः** addiction to drink. -**आमोदः**, -**गन्धः**, -**दीहदः** the *Bakula* tree. -**कीटः** a kind of insect. -**कुम्भः** a brandy-jar. -**द्रुमः** a kind of tree (माडवृक्ष). -**पः** a drunkard, tippler, sot. -**पङ्कः** mash. -**पानम्** 1 drinking intoxicating liquor. -2 any intoxicating drink. -**पीत** *a.* intoxicated with drink. -**पुष्पा** the plant called Dhātākī. -**बी (वी) जम्** a drug used to cause fermentation, leaven. -**भाजनम्** a wine-glass; so मद्यभाण्डम्. -**मण्डः** barm, yeast. -**वासिनी** the plant called धातकी. -**संघानम्** distillation of spirit; कयं वा विक्रयं वाऽपि मद्यसंघानमेव च Śukra. 1. 303.

मद्रः [मद्-रक् Un. 2. 13] 1 N. of a country; विराट्-पाञ्चयोर्मध्ये पूर्वदक्षक्रमेण च । मद्रदेशः समाख्यातः..... -2 A ruler of that country. -**द्राः** (pl.) The inhabitants of Madra. -**द्रम्** Joy, happiness. (मद्राङ्क = मद्राङ्क ' to shave or shear '). -**Comp.** -**कार** *a.* (also मद्रंकार) producing delight. -**नाभः** a particular mixed caste; Mb. -**सुता** N. of Madri, second wife of Pāṇḍu.

मद्रक *a.* Belonging to, or produced in, Madra. -**कः** A ruler or inhabitant of Madra. -**काः** (pl.) N. of a degraded tribe in the south.

मद्रायते Den. **Ā.** To be glad or delighted.

मद्रिका A Madra woman.

मद्रन् *a.* [cf. Un. 4. 112] Ved. 1 Fond of enjoyment; इन्द्राय मद्रने सुतम् Rv. 8. 92. 19. -2 Intoxicating; इन्द्राय मद्रा मयो मदः सुतः Rv. 9. 86. 35. -*m.* An epithet of Śiva.

मद्यव्यः The month called Vaiśākha.

मधु *a.* (-धु or ध्वी *f.*) [मन्यत इति मधु, मन्-उ नस्य धः Un. 1. 18] Sweet, pleasant, agreeable, delightful; आपापयति गोविन्दपादपद्मासवं मधु Bhāg. 1. 18. 12; त्वया सह निवत्स्यामि वनेषु मधुगन्धिषु U. 2. 18. -*f.* N. of a plant (जीवा, जीवन्ती). -*n.* (-धु) 1 Honey; एतास्ता मधुनो धाराश्च्योतन्ति सविषास्त्वयि U. 3. 34; मधु तिष्ठति जिह्वाम्प्रे हृदये तु हलाहलम्. -2 The juice or nectar of flowers; मधु द्विरेफः कुसुमैकपात्रे पपौ त्रियां स्वामनुवर्तमानः Ku. 3. 36; देहि मुखकमलमधुपानम् Gīt. 10. -3 A sweet intoxicating drink, wine, spirituous liquor; विनयन्ते स्म तयोधा मधुभिर्विजयश्रमम् R. 4. 65; R̥s. 1. 3. -4 Water. -5 Sugar. -6 Sweetness. -7 Anything sweet. -8 Ved. Soma juice. -9 Milk or anything produced from milk (Ved.). -10 A bee-hive; केचित्-पीत्वापविश्यन्ति मधूनि मधुपिङ्गलाः Rām. 5. 62. 10. -11 Bee-wax; Ms. 10. 88. -*m.* (धुः) 1 The spring or vernal season;